บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณาแบบหาความสัมพันธ์ (descriptive correlation research) เพื่อศึกษาทัศนคติ บรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิง และความตั้งใจ และศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ทัศนคติกับความตั้งใจ และศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างบรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิงกับความตั้งใจที่จะใช้คอมพิวเตอร์ในงานบริการสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลหนองคาย ประชากรเป็นพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลหนองคายที่ไม่ได้อยู่ในตำแหน่งผู้บริหารทางการพยาบาล จำนวน 149 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาพยาบาลขั้นสูงสุด ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ สถานที่ปฏิบัติงาน ประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้คอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ การประเมินความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ของพยาบาลวิชาชีพ ส่วนที่ 2 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามทัศนคติที่จะใช้คอมพิวเตอร์ในงานบริการสุขภาพ โดยแบ่งเป็นความเชื่อเกี่ยวกับผลที่จะใช้คอมพิวเตอร์และการประเมินคุณค่าที่จะใช้คอมพิวเตอร์ ตอนที่ 2 สอบถามบรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบริการสุขภาพ โดยแบ่งเป็นความเชื่อเกี่ยวกับความคาดหวังของกลุ่มอ้างอิงที่จะใช้คอมพิวเตอร์ และแรงจูงใจที่จะปฏิบัติตามกลุ่มอ้างอิงที่จะใช้คอมพิวเตอร์ และตอนที่ 3 สอบถามความตั้งใจที่จะใช้คอมพิวเตอร์ในงานบริการสุขภาพ แบบสอบถามนี้ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ของแอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยรวมเท่ากับ .94

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้รับการตอบกลับ 145 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.31 ของแบบสอบถามทั้งหมด เป็นแบบสอบถามที่มีคำตอบสมบูรณ์ 141 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.27 มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณาแบบหาความสัมพันธ์ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. พยาบาลวิชาชีพที่เป็นประชากรในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน ทั้งหมด 141 คน โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.58 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 57.45 มีอายุอยู่ในช่วง 30 – 39 ปี และวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าปริญญาตรี ร้อยละ 97.16 สำหรับระยะเวลาในการปฏิบัติงานนั้นพยาบาลวิชาชีพกลุ่มใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพอยู่ในช่วง 10 – 15 ปี ร้อยละ 32.62 ร้อยละ 15.6 ปฏิบัติงานอยู่ในกลุ่มงานศัลยกรรม/ศัลยกรรมกระดูก ร้อยละ 56.74 ของพยาบาลวิชาชีพมีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์มาก่อน และร้อยละ 68.79 ไม่ได้ใช้คอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน สำหรับการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ของพยาบาลวิชาชีพส่วนใหญ่ ร้อยละ 76.60 ได้มีการเรียนรู้มาก่อนจากแหล่งต่างๆกัน นอกจากนี้พยาบาลวิชาชีพส่วนใหญ่ ร้อยละ 84.39 ได้ประเมินว่าตนเองมีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุด

2. ทัศนคติที่จะใช้คอมพิวเตอร์ในงานบริการสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า ทัศนคติในด้าน ความเร็ว ความทนทาน และการกระตุ้นให้เกิดความเปลี่ยนแปลงของคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับสูง การควบคุมต้นทุนของคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความมีประสิทธิภาพและอรรถประโยชน์ของคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับต่ำ และสามารถเรียงตามลำดับของระดับทัศนคติได้ดังนี้คือ ทัศนคติในระดับปานกลาง ร้อยละ 49.64 ทัศนคติในระดับสูง ร้อยละ 43.97 ทัศนคติในระดับต่ำและต่ำมากมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และไม่พบว่ามีทัศนคติในระดับสูงมาก

3. บรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิงที่จะใช้คอมพิวเตอร์ในงานบริการสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพโดยรวมพบว่ามีค่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามรายกลุ่มบุคคลสามารถจัดเรียงตามลำดับความสำคัญที่ได้ดังนี้คือ พยาบาลวิชาชีพ สภาการพยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วย/หัวหน้างาน สมาคมพยาบาล ผู้อำนวยการโรงพยาบาล หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล และพยาบาลเทคนิค/ผู้ช่วยพยาบาล และสามารถเรียงตามลำดับของระดับบรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิงได้ดังนี้คือ บรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิงในระดับปานกลาง ร้อยละ 54.61 รองลงมาคือบรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิงในระดับต่ำ ร้อยละ 29.08 บรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิงในระดับสูงและสูงมากมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และไม่พบว่ามีบรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิงในระดับต่ำมาก

4. ความตั้งใจที่จะใช้คอมพิวเตอร์ในงานบริการสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพ โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับสูง เมื่อจำแนกตามรายกลุ่มของความตั้งใจตามลำดับความสำคัญของความตั้งใจได้ดังนี้คือ งานเตรียมและพิมพ์เอกสาร งานเผยแพร่ความรู้และข้อมูลข่าวสาร งานฐานข้อมูล งานวิเคราะห์และวิจัย และงานรักษาพยาบาลผู้ป่วย และสามารถเรียงตามลำดับของความตั้งใจได้ดังนี้คือ ตั้งใจใน

ระดับสูง ร้อยละ 53.19 และรองลงมาคือความตั้งใจในระดับสูงมาก ร้อยละ 25.53 ส่วนความตั้งใจในระดับต่ำและต่ำมากมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

5. ทัศนคติมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจที่จะใช้คอมพิวเตอร์ในงานบริการสุขภาพอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (r = .68) และบรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจที่จะใช้คอมพิวเตอร์ในงานบริการสุขภาพในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (r = .69)

ข้อจำกัดในการทำวิจัย

1.การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาภาคตัดขวาง (cross – section study) ดังนั้นข้อมูลที่ได้จะใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในเรื่องทัศนคติ บรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิง และความตั้งใจที่จะใช้คอมพิวเตอร์ในงานบริการสุขภาพได้เพียงระยะเวลาในช่วงปัจจุบันเท่านั้น เมื่อเวลาผ่านไปตัวแปรเหล่านี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งเป็นการยากที่จะบอกให้ทราบถึงความสัมพันธ์ในอนาคตได้

2.การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาหาความสัมพันธ์ของความตั้งใจที่จะใช้คอมพิวเตอร์ในงานบริการสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลหนองคาย ดังนั้นผลการศึกษาจึงสามารถใช้ได้เฉพาะในกลุ่มพยาบาลวิชาชีพดังกล่าวเท่านั้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. **ด้านการบริหารการพยาบาล**

ผลการวิจัยจะช่วยให้ผู้บริหารโรงพยาบาลและผู้บริหารทางการพยาบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินทัศนคติและบรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิง เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้อิทธิพลต่อความตั้งใจในการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้งานบริการสุขภาพ ทำให้ทราบแนวทางในการส่งเสริมการนำเข้ามาใช้ในงานและการให้คำแนะนำที่ถูกต้องเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นทั้งในขณะที่มีการเรียนรู้และการปฏิบัติจริง เพื่อความสำเร็จในการนำเข้ามาใช้งาน

2. ด้านการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลในการทำวิจัยเพื่อหาอำนาจในการทำนายความตั้งใจจากตัวแปรของทัศนคติและบรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิงที่จะนำไปสู่พฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบริการสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพที่ต้องการทราบต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาในช่วงเวลาที่ต้องการข้อมูลเพื่อนำไปใช้อีกครั้ง เพราะความตั้งใจอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้เมื่อมีระยะเวลาและมีปัจจัยภายนอกเข้ามาเกี่ยวข้องที่มีอิทธิพลมากพอที่จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของความเชื่อนั้นๆ

2. ควรมีการเพิ่มขนาดของประชากรที่ศึกษา กล่าวคือศึกษาในบุคลากรสาขาวิชาชีพอื่นๆ เพื่อที่จะสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ได้อย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ควรศึกษาเพิ่มเติมไปถึงอำนาจการทำนายและหาพฤติกรรมที่แท้จริงของการที่จะใช้คอมพิวเตอร์ในงานบริการสุขภาพควบคู่กันไปด้วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University